

СЕНТЕРУ ЯЛАВЭ

1944 сұлхи майһан 5-мөшөнчөпө тухаты

Муркаш район хаҗачё

92 (7409) №

Юн кун, 2006 сұлхи ноябрён (чүк) 1-мөшё

Хакё ирёклё

Вырәнти хай тытамлаһ органёсенче

Республикара

Черетлө 13-мөш лару ёслерё

Ёнер таваттамёш созыври депутатсен районти Пухавён черетлө 13-мөш ларавё ёслерё. Лару район администрацийён ларусен залёнче 10 сехетре пусланчө.

Депутатсем ларура пәкса тухма җак кун йёркине сирёплетрө:

1. Депутатсен Муркаш район Пухавён председателё җинчен.

2. Депутатсен Муркаш район Пухавён 2005 сұлхи октябрён 27-мөшөнчи С-1/56 № «Депутатсен Муркаш район Пухавён бюджет, финанс, экономика ёсё-хёлё, налуксемпе тўлевсем енёпе ёслекен яланхи комиссийён йышне тата председателёне сирёплетрө җинчен» йышанавне улшанузем кёртессе җинчен.

3. 7 № Мән Тутаркас суйлав округёпе депутатсен Муркаш район Пухавён депутатне суйланә А.Н. Пихтеровән полномочиёсенёе вәхәт җитмесерех чарса лартасси җинчен.

4. Муркаш районён 2006 сұлхи 9 уйәхри экономикапа социаллә пурнаҗ аталанавё җинчен.

5. Муркаш район бюджетне 2006 сұлхи 9 уйәхра мөнле пурнаҗлани җинчен.

6. Депутатсен Муркаш район Пухавён 2005 сұлхи ноябрён 24-мөшөнчи С-4/2 № «Муркаш районён 2006 сұлхи бюджетчө җинчен» йышанавне улшанузем кёртессе җинчен.

7. Вырәнти пёлтерешлө йитусене татса парассипе килёшү тавасси җинчен.

8. Районти коммуналлә комплекс организацийён таварёсемпе услугисене йёркелесе пымалли йёрке положенийё пирки.

9. Муркаш районёнечө пуранакансен пуранмалли җурт-йёрпе коммуналлә хуҗаләх услугисене тарифёсенёе йёркелесе пымалли йёрке положенийё пирки.

10. Депутатсен Муркаш район Пухавён 2005 сұлхи июлён 28-мөшөнчи С-31/5 №

«Сёр налукё җинчен» йышанавне улшанузем кёртессе җинчен.

11. Наградәлама таратасси җинчен.

Депутатсен районти Пухавён ларавне депутатсем, ял тарәхёсен пусләхёсем, район администратийён управленийёсемпе пайёсен пусләхёсем, предприятисен, организациёсемпе учрежденисен ертүссеме хутшанчө.

Депутатсем кун йёркинчи пёрремөш йитупа В.Г. Данилов депутата ЧР Патшаләх Канашён депутатне суйланә май депутатсен Муркаш район Пухавён председателён тата вырәнти депутат тивёсёсенчен хәтарчө. Депутатсен Муркаш район Пухавён председателё пулма И.В. Николаев депутата суйларө.

Кун йёркинчи иккёмөш йитупа 16 № Очаккасси суйлав округёпе сёнёрен суйланә П.П. Давыдов депутата маларах асанә яланхи комиссиё йышне кёртрөс. Яланхи комиссиё ертсе пыма Б.В. Андреев депутата шанчө.

Кун йёркинчи виҗсёмөш йитупа А.Н. Пихтеров депутат полномочиёсенёе вәл судпа айәпланнәран чарса лартрөс.

Муркаш районён 2006 сұлхи 9 уйәхри экономикапа социаллә пурнаҗ аталанавё җинчен район администрацийён экономика пайён ертүси Э.И. Симакова доклад туса пачө.

Муркаш район бюджетне 2006 сұлхи 9 уйәхра мөнле пурнаҗлани җинчен район администрацийён финанс пайён ертүси Р.И. Ананёева доклад турө.

Депутатсем кун йёркинчи йити йитусене те сүтсе яврөс, тивёслө решенисемпе вулакансене райхәсәтән малашнехи номерсенче паллаштаратпәр.

Лару ёсене район пусләхё Ю.А. Иванов хутшанчө, сәмах каларө.

Ёс укҗи пуранмалли чи пёчөк виҗерен сахалрах пулмалла мар

Чәваш Республикин Президентчө Николай Федоров юпа уйәхён 26-мөшөнче Налук саккунёсене пурнаҗ-лассипе сыханнә йитусемпе ёслекен комиссин ларавне ирттернө. Ларура Чәваш Республикин Президентчөн «Чәваш Республикин ёс укҗине үстерме пулашакан хушма мерәсем җинчен Указне пурнаҗлассипе тата җак саккун тарәх җәмәлланнә налука тўлессипе сыханнә йитусене пәкса тухнә.

Республика пусләхё саккунә пәсса МРОТран тата пуранмалли чи пёчөк виҗерен сахалрах шалу тўлекен предпринимательсемпе предприятия ертүссене хытә вәрәнә. «Хәйсене ёс паракан тесе җак ертүссем преступлени тавәсчө. Җакан пек җынсем валли Чәваш Енре вырән җук», – паләртнә Президент.

Түрө кәмәллә мар предпринимательсемпе ертүссене малашне Налук саккунёсене пурнаҗлассипе сыханнә йитусемпе ёслекен комиссиё сивөч каласу ирттермешкөн чөмө пуслөс. Җак ларурах «Сёрп» сөт заводёнчи (генеральнай директорё – Игорь Басенко),

«Авангард» строительство компанийёнчи (директорё – Константин Фирсов), «Дуслыг» акционерсен хупә обществинчи тата «СМУ-57» тулли мар яваплә обществәри (генеральнай директорё – Каям Пахалов) тата Канашри җакәр пёсөрекен иккёмөш заводри (генеральнай директорё – Ренат Латыпов) лару-тарәва сүтсе явнә.

Чәваш Ен төп хулинчи предпритисен виҗсёмөш пайёнечө ёслекенсен ёс укҗи пуранмалли чи пёчөк виҗерен иртмөст. Вёсен шутёнечө – Борис Науменко предприниматель, Шупашкар хула Пухавён депутатчөсем Дмитрий Прокошенок тата Олег Ермолаев ертсе пыракан предпритисем. «3-мөш стройтрест» АУОН (генеральнай директорё – Валерий Семенов) уйрәлса тухнә 8-мөш строительство управленийёнче (директорё – Олег Церфус) налук тўлөсене тухса терёслөнө хыҗсан унти прорабсем «ЖСК-97» тулли яваплә мар обществәран (Сыктывкар хули) перекет банкёсен векселёсене довереннос тарәх илнине паләртнә. Вексельсене

не 8-мөш строительство управленине вахта мелёпе вырәнти строительство монтаж ёсёсене пурнаҗләнә каләпәшшән панә. Вёсене сүтса тунә укҗа-тенкёпе тўлев ведомоёсем сырмасәр тата кассәна мөн чухлө килнине паләртмасәр ёслекенсене шалу тўленө. Мөн чухлө укҗа-тенкө килни җинчен прорабсем отчет таратман. Саккунә пәсса тўленө шаләвән виҗи 10 миллион тенкёпе танлашнә.

Республика пусләхё саккунә пәссакан усламҗасемпе ертүссене сирөп явап тыттармалла тенө. Президент парикмахерскисенчи, АЗС-сенчи, автотранспорта юсакан тата пәкса таракан предпритисенчи лару-тару, җавән пекех пуранма юрәхсәр тата пуранмалли җуртсенче юсав ёсөсем мөнлөрех пынин лару-тарәвө тавра уйрәммән каләснә. Шәпах җак предпритисем шаләва конвертсене хурса параҗсө. Николай Федоров җавән пекех хуласен тата районсен пусләхёсене вырәнә налук саккунёсене пурнаҗлассине вәйләтма хушнә.

ЧР ПА прөсс-служби.

«Сывләх» наци проекчө

Хамәр сывләхшән хамәрәнах тарәшас пулать

Юлашки сұлсенче районти халәх сывләхне сыхлас ёсөре паләртмаллах пысәк улшанузем пулса иртрөс. Медицина учреждениёсем паянхи кун йитакан медицинәна оборудованиёсемпе пуняланчөс. Паян республикан төп хулинчи больницәсенчө тәвакан йывәр операциёсене те районти төп больницәра тавәсчө. Җакна валли кунта условисем те, пысәк квалификацияллө врачсем те җителөклө.

Раҗсөй Президентчө В.В. Путин сөннө сывләха сыхлас ёсри наци проекчө вара җак ыра улшанузем йышне те, хәвәртләхне те кёске вәхәтрах үстерчө. Районта пуранакан халәх җакна наччасрах туйса илчө.

Мөн илсе килчө җак наци проекчө пирён района? Сақан пирки каласа парать те ёнтө халө районти төп больницән төп врачө В.Г. ДАНИЛОВ.

«Сывләх» наци проекчө 4 ентен тарать. Пёрремөшө вәл сывләха сыхлас ёсри пусламәш звенона пысәк тилмөх уйрәннө сыханнә. Кәҗалхи январён 1-мөшөнчө пусласах чирлисене чи малтанхи пулашу паракансене – участоксенчи терапевтсене, педиатрсене, пётёмөшлө практика врачёсене ёс укҗине 10-шар пин тенкө хәпартса пачөс. Җавән пекех вёсене пулашакан медицинә сестрисен ёс укҗи те үсрө. Пётёмөш пирён районти 57 медицинә ёсчөнө паян җак сәмәлләхпа уса курать. Анчах та ёс сакәнпа вёслөнмөст. Ёс укҗине хәпартни ялти халәха паракан медицинә пулашавён эффективләхне лайәхлатмаллине, унән пахаләхне тата хәпартмаллине пёлтерет. Медицина сферин пусламәш звенинчө ёслекенсен малашне халәхпа тата сывәхрах пулмалли пирки калать сакә. Җавәнпа та сөмье медицинине те малалла аталантаратпәр. Паянхи куна районти пётёмөшлө практика врачөн уйрәмөсем 6 җитрөс.

Вёсем районән төрлө кётөсөсенечө вырнаҗнә. Вырәнти халәха унта төрлө енлө пулашу параҗсө. Кирлө пулсан, чирлисене вырәнә тухса сиплөсчө е районти төп больницәна илсе килөсчө. Җакна валли вёсенчө пуринчө те «Васкавлә пулашу» машинисем пур.

Медицина сферинчи пусламәш звенона җавән пекех фельдшерпа акушер пунктчөсемпе «Васкавлә пулашу» уйрәмөсем те кёрөсчө. Вёсем те халәха пусламәш медицинә пулашавө параҗсө.

Савәнпа «Пёрлөхлө Раҗсөй» политика партиён депутатчөсем җине тәнипе июлөн 1-мөшөнчө пусласа вёсенчө ёслекенсен те ёс укҗи үсрө: «Васкавлә пулашу» врачёсене 5-шөр пин, фельдшерсене 3,5 пиншөр, медсестрасене 2,5 пиншөр тенкө укҗа хушса пачөс. Җак сәмәлләхпа уса куракансем паян 38 фельдшерпа медсестра, районти төп больницәри, Мән Сөнтөрти 2-мөш номерлө төп больницәри «Васкавлә пулашу» уйрәмөсенчи тата Турай филиалёнчи 15

медицина ёсчөнө.

– Владислав Григорьевич, наци проекчөн тепёр енө – йывәр сын хөрарәсенө сертификатсемпе тивөстерни. Унән пёлтерөшө мөнре?

– Җав сертификатсемпе килёшүллөн хөрарәмсен консультацийёнчи учөтра таракан кашни пулас амәшөшөн 2-шөр пин тенкө, ача суратмалли суртра ача сураткансемшөн 5-шөр пин тенкө укҗа уйрәсчө. Чи малтанах җак укҗа-тенкөне врач-гинекологсемпе акушерсене, медсестрасене, ача суратмалли суртра хөрарәмсемпе ачасен сывләхне терёслөсө сиплекен уйрәмөшлө специальнослә тухтарсен ёс укҗине үстернө җөрте уса кураҗсө. Җавән пекех ача суратмалли суртсене валли медицина оборудованине, медикаментсем, йити кирлө материалсем туяннә җөрте те.

Паян пирён районти ачапәча суратмалли уйрәмөш медицина инструменчөсемпе йити кирлө материалсем, дезинфекциёмөшлө препаратсем пөр хут уса курмалласкерөсем. Эмелсем җителөклө вёсенчө тата тўлевсөр.

«Сывләх» наци проекчөн җак иккёмөш енө районти та, республикара та, Раҗсөйёпөх демографиллө лару-тарәва лайәхлатма пулашать. Җавән пекех йывәр сын хөрарәмсене ача суратма хәтерлөссин, вёсене медицина пулашавне парассин пахаләхө те паләртмаллах улшанмалла. (Вёсө 3-мөш стр.)

Партисен пурнаҗёнчен

Суйлав умөнхи шантарусене ёсө кёртме пуҗанмалла

Октябрён 27-мөшөнчө Шупашкарти ачапәча пултарулаҗ суртөнчө «Пёрлөхлө Раҗсөй» парти Чәваш Енри организацийён черөтсөр 11-мөш конференцийён иккёмөш тапхәрө иртрө. Унән ёсөне РФ Патшаләх Думин депутатчө Павел Семенов, ЧР Патшаләх Канашён Председателё Михаил Михайловский, ЧР Патшаләх Канашён депутатчөсем хула-район администрациё пусләхёсем, делегатсемпе ханасем хутшанчөс.

Конференциё «Пёрлөхлө Раҗсөй» парти Чәваш Енри регион уйрәмөн Политканашён секретарө, ЧР физкультурәпа спорт тата туризм министрө В.М. Краснов үсрө. Вәл пуханисене Чәваш Республикин Патшаләх Канашён пётёмөшлө паллаштарчө. Кәҗалхи юпа уйәхён 8-мөшөнчө «Пёрлөхлө Раҗсөй» парти кандидатчөсем шанчәклән сөнтөринө, җавна май парламентар вёсем төп вәй пулса тәнине сирөплетрө. Җав сөнтөри Чәваш Ен Президентчөн Н.В. Федоровән туйи те пысәк пулнине паләртса республика пусләхё делегатсен җәпөне тав туйнө пёлтерчө.

«Пёрлөхлө Раҗсөй» парти представительёсем халәхпа 4 пин ытла төл пулу ирттернө, вёсене 600 пин сын ытла хутшаннә. Суйлав штабёсене илес пулсан Пәрачкан, Комсомольски, Тавә тата Елчөк районө-

сенчи йёркөлү ёсө уйрәмах лайәх шайра пулнә. Асаннә тарәхсөнечө пуранакан халәх «Пёрлөхлө Раҗсөй» парти представительёсемшөн йышлән сасәланә. Конференциё суйлав кәтартса панә җитмөнлөксене малашне шута илсе төпрөн пётөрмөшлөне, суйлавсәсене шантарнә ёсөсене пурнаҗа кёртме пулмаллине паләртрө.

Җак шухәш конференциё тухса каласнә делегатсемпе ханасен докладчөсенче те уссән сисөнчө.

«Пёрлөхлө Раҗсөй» парти кәҗалхи юпа уйәхөнчө хәйён ёсөсөн йышне паләртса «Эпир суйласа илекен Раҗсөй» ятарлә программәна халәх умне кәларнә. Унти приоритетлә 10 сұл-йөр – малашнехи вунә сұллах аталанавөшөн төп никөс.

Конференциё асаннә программән проектне улшануземпе хушәмөш кёртсө сирөплетрөс. Унпа пёрлөх «Пёрлөхлө Раҗсөй» кәҗалхи раштавра Екатеринбург хулинчө иртөкен 7-мөш сөздөне делегатсем суйларөс. Җав чыса ЧР Президентчөн Н.В. Федоров, Комсомольски район пусләхө Г.Ф. Волков, Шупашкарти 2-мөш җакәр завочөн гендиректорө Ю.М. Кислов тата Шупашкар хулин «Страхлакан больница касси» муниципалитет предпритийён пусләхө И.В. Клементёва тивөсрөс.

В. ПЕТРОВ.

«АПК» аталантарасси наци проекчө

Кредит илекенсем йышлө

«АПК» аталантарасси наци проектне пурнаҗа кёртессипе пирён район республикара ыра ятлisen шутөнечө. Ана пурнаҗа кёртме пулсан чух җак ёс пысәк хәвәртләхпа хушкармарө пулин те, кәшт вәхәтрах районти пуранакансем җак пулашу чәннипөх ял сыннинне ал-ура савәрса яма пулашнинне аңланса илчөс. Паянхи кун төлне

районөпе пурө 107 миллион тенкөлөх кредит илнө пулсан, 103 миллионө уйрәм хушма хуҗаләха аталантарма кайнә. Савәнпа пёрлөх асаннә кредитпа төллөвлөн уса курнине те сынсем документсемпе вәхәтра сирөплетме тарәшәсчө. Халльөхе 61 миллион пин кредитне төллөвлөн уса курнине сирөплетнө. Ку вәл кредит илнисен йышө

57 процентчө чухлө. Республикари ку төлөшри вәтам кәтарту вара 52,3 процентпа танлашать.

Хәсәт вулакансем! Ас илтеретпөр. «АПК аталантарасси» наци проекчөне килёшүллөн килти хушма хуҗаләха аталантарма илнө кредитпа төллөвлөн уса курнине кредитпа илнө хыҗсан 45 кун хушинчө документсемпе сирөплетрө. Унсәрән 14 процентпах тўлемелле пулать.

Л. ПАВЛОВА.